

Turgut TOKGÖZ

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası

Genel Sekreteri

İLAÇ ENDÜSTRİSİ
İŞVERENLER SENDİKASI

"İlaç Fiyatları, Sektörümüzü Kabul Edilmesi İmkansız, Öngörülemeyen ve Sürdürülemeyen Bir Noktaya Getirmiştir"

İlaç endüstrimiz, uluslararası standartlarda üretim yapan 49 üretim tesisi, yaklaşık 300 kuruluş ve 30 bin çalışanı ile 6 bine yakın ürünü halkımızın hizmetine sunmaktadır. Sahip olduğu kaliteli insan gücü ve yüksek teknoloji ile gelişmiş ülkelerle rekabet edebilecek potansiyele sahip olan sektörümüzün ürünleri, Avrupa Birliği başta olmak üzere 100'e yakın ülkeye ihraç edilmektedir.

Bununla birlikte, ilaç endüstrimizin öncü kuruluşu olan İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası olarak; küresel ilaç ticaretinde hak ettiği payı henüz alamadığını bildiğimiz endüstrimizin; Tür-

kiye ekonomisine katkısının daha fazla üretim ve ihracat ile üst seviyelere taşınabileceğine inanıyoruz.

Ancak; 2004 yılından bu yana ilaç sektörüne yönelik yapılan düzenlemelerin yükünü üstlenen ve tasarruf çabalarına büyük özveriyle destek veren endüstrimizin son gelişmelerle bugün sürdürülebilirliğinin tehdit altında olduğu da açıkça görülmektedir.

Sektöre yaklaşık 2 milyar düzeyinde yeni bir maliyet yüklendi

"Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği"nde 5 Kasım 2011 tarihinde yapılan değişikliklerle kamu

ilaç alımlarındaki iskontolar artırılmış, buna ek olarak 10 Kasım 2011 tarihinde yayımlanan "Beşeri İlaçların Fiyatlandırılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar" ile de ilaç fiyatları düşürülmüştür.

Son iki senedeki düzenlemelere ek olarak yapılan bu üçüncü düzenlemeyle, ilaç firmaları, depolar ve eczanelerden oluşan sektörümüze 2 milyar TL'yi aşan yeni bir maliyet yüklenmiştir.

İlaçların fiyatlandırılmasında uygulanmakta olan Avro değeri Nisan 2009'dan beri 1,9595 TL seviyesinde sabitlenmiştir. Oysa güncel Avro kuru bu değer %25 üzerinde seyretmek-

2004 yılından bu yana ilaç sektörüne yönelik yapılan düzenlemelerin yükünü üstlenen ve tasarruf çabalarına büyük özveriyle destek veren endüstrimizin son gelişmelerle bugün sürdürülebilirliğinin tehdit altında olduğu da açıkça görülmektedir.

tedir. Sabit ve güncel Avro değerleri arasındaki fark nedeniyle, geçtiğimiz 2,5 yıllık dönemde endüstrimiz zaten 2,5 milyar TL'lik kur farkını kamuya aktarmıştır.

Sektör olarak fiyat kararname-sinin amir hükmü gereği mağduriye-timizin giderilmesini beklerken, söz konusu yeni düzenlemeler yürürlüğe konulmuştur. Bu durum, ilaç harcamalarındaki artışın sadece fiyat indirimi ve iskontolar ile dengelenme yönün-deki kısır politikaların devam ettiğinin göstergesidir. Oysa kamu tarafından belirlenen ilaç bütçesi, hizmetin kalitesi ve yaygınlığı ile örtüşmemektedir. Yeterli bütçesi olmadan sürdürülmeye çalışılan reformlar çerçevesinde alınan kararlar artık rasyonelliğini yitirmiştir.

2004 yılında başlayan Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamındaki reformlar sonucunda, halkımızın ilaç ve sağlık hizmetlerine erişimi artmıştır. Ülkemizin sağlık ve yaşam kalitesi büyük bir hızla gelişim göstermiştir.

Bu politikalar çerçevesinde oluşan olumlu göstergelere kısaca bakarsak;

- 2004 yılında nüfusun yaklaşık %84'ünün sosyal güvencesi mevcut iken 2011 yılında bu oran %96'ya yükselmiştir.
- 2002'den bu yana, ortalama yaşam süresi 1,9 yıl artmış, bebek ölüm oranı ise %52 azalmıştır.
- Birçok bulaşıcı hastalığın görülme oranı azalmaktadır.
- 2002 ve 2009 yılları arasında, 1000 kişiye düşen doktor sayısı 1,44'ten

1,65'e; yatak sayısı 2,46'dan 2,71'e yükselmiştir.

- 2002'de 124 milyon olan hastaneye giden hasta sayısı, 2009'da 295 milyona ulaşmıştır.
- Aşılama oranı, 2000'de %79 iken 2009'da %96'ya ulaşmıştır.
- Yazılan reçete sayısı devamlı artmaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre, 2008 yılında 302 milyon olan reçete sayısının ilaca erişimi ar-

tıran yeni uygulamalarla 2011 yılında %18'lik bir artışla 357 milyona ulaşması beklenmektedir.

Bu iyileştirme çabaları sonucunda, ülkemizde sağlık hizmetlerinden duyulan memnuniyet, 2003'te %40 iken 2010'da %73'e ulaşmıştır.

Sağlık hizmetlerine erişimin artmasının ve kalitesinin yükselmesinin, doğal olarak, yüksek bir maliyeti olmuştur. Ancak sektör, bu dönüşüm sürecinin

Sektör olarak eczacılarımızın mağdur edilmelerinin kesinlikle karşısındayız. Ancak, bunun yöntemi geriye dönük stok zararlarının devamlı olarak endüstri tarafından karşılanması değil, eczane stoklarının erimesi için makul bir süre öngörüp ilaç fiyatlarındaki düşüşün bu tarih sonunda yürürlüğe girmesini sağlayacak biçimde düzenleme yapılmasıdır.

en başından beri, bu maliyetin karşılanması konusunda gerekli hassasiyeti göstererek sürece tam destek vermiştir.

Bu süreçte, erişimin artmasıyla yükselen ilaç harcamalarını kontrol edebilmek için fiyat indirimleri ve iskonto- lar temel araçlar olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bunun sonucunda, ilaç fiyatları, Türkiye'de ekonomik ve ticari anlamda sektörümüzü kabul edilmesi imkansız, öngörülemeyen ve sürdürülemeyen bir noktaya getirmiştir.

Sanılanın aksine bu desteğin getirdiği yükü karşılamak sektör için kolay olmamıştır. Süreç içinde işe alımlar ve yatırımlar azaltılmış, maliyetler düşürülmeye çalışılmıştır. 2009 yılı sonundan itibaren, global bütçe uygulaması altında alınan ek önlemler çerçevesinde ağırlaşan koşullara paralel olarak ise endüstride işten çıkarmalar yaşanmakta, yeni yatırım yapılamamakta, pazarda yeni ilaçlar sunulmasında tereddüt edilmekte ve endüstrimiz hızla küresel rekabet gücünü kaybetmektedir.

Öyle ki, ülkemizde fiyatlar, referans alınan Avrupa Birliği'nde fiyatların en ucuz olduğu ülke fiyatlarının bile %53 ile %66 altında bulunmaktadır.

Örneğin Avrupa ülkelerinde en ucuz fiyatı 10 Avro olan bir orijinatör ilacın fiyatı, ülkemizde 4,7 Avro'dur. Yine Avrupa ülkelerinde en ucuz fiyatı 10 Avro olan bir eşdeğer ürünün fiyatı ise 3,4 Avro'dur.

Ayrıca, son fiyat düzenlemesiyle,

firmaların, fiyat düşüşleri nedeniyle eczane stoklarında meydana gelecek zararları ödemek zorunda bırakılması ve bu yolla devletin tarafı olmadığı ticari ilişkilere doğrudan müdahalesini de sakıncalı bulmaktayız.

Sektör olarak eczacılarımızın mağdur edilmelerinin kesinlikle karşısındayız. Ancak, bunun yöntemi geriye dönük stok zararlarının devamlı olarak endüstri tarafından karşılanması değil, eczane stoklarının erimesi için makul bir süre öngörüp ilaç fiyatlarındaki düşüşün bu tarih sonunda yürürlüğe girmesini sağlayacak biçimde düzenleme yapılmasıdır.

Geldiğimiz bu noktada, rasyonel uygulamalar ve düzenlemeler getirilmediği takdirde ilaca erişimde sorunlar yaşanması kaçınılmaz görünmektedir.

İlaç Sektörü ve 2023 Vizyonu

İlaç endüstrimizin öncü kuruluşu İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) olarak; sektörümüzün, küresel bir oyuncu olmayı hedefleyen yeni bir vizyon ihtiyacı olduğundan hareketle "Türkiye İlaç Endüstrisi'nin Küreselleşmesi için Devlet ile Ortak Yol Haritası Raporu"nu hazırlattık.

Türkiye ilaç sektörünün sorunlarını çözmek, ilaç endüstrisini geleceğe taşımak ve ülke ekonomisine değer katmak amacıyla; uluslararası bir strateji ve yönetim danışmanlık kuruluşu olan The Boston Consulting Group (BCG) tarafından hazırlanan "Türkiye İlaç Endüstrisi'nin Küreselleşmesi için Devlet ile Ortak Yol Haritası Raporu", ilaç endüstrimizin mevcut durumu, amaç ve hedeflerinin belirlenmesi, önerilen endüstri stratejisi ve eylem planları başlıklarından oluşuyor ve Türkiye ilaç endüstrisinin stratejik bir yaklaşımla yakalayabileceği küresel rolü tarif ediyor. Söz konusu Rapor'u geçtiğimiz günlerde kamuoyu ile paylaştık.

Türkiye ilaç endüstrisi, söz konusu rapor doğrultusunda, Cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutlayacağımız 2023 yılı için hedeflerini küreselleşme ve dünyanın önemli ilaç üreticisi ülkelerden biri

Türkiye ilaç endüstrisi ve devletin birlikte atacağı ortak adımların, Türkiye ilaç endüstrisini yeni ufuklara taşıyacağına inanıyoruz.

konumuna gelmek olarak belirlemiştir. Böylece sektörümüz; Ülkemizin dış ticaret dengesini iyileştirerek ekonomiyeye katkısını artıracak, ihracat yoluyla yakalayacağı ölçek ile sosyal güvenlik sistemimize ürünlerini daha ekonomik şekilde sunabilecek, Ar-Ge yatırımlarını artırarak daha katma değerli ürünler üretmenin yanı sıra nitelikli işgücü istihdamına daha fazla katkı sağlayacak, yabancı doğrudan yatırımları cezbedecek ve vergi tabanını büyütecektir.

Devletimizin de bu yaklaşımı benimsemesi, onaylaması ve stratejik olarak destek vermesiyle endüstrimiz küresel çapta rekabet gücüne kavuşacaktır. Türkiye ilaç endüstrisi ve devletin birlikte atacağı ortak adımların, Türkiye ilaç endüstrisini yeni ufuklara taşıyacağına inanıyoruz.

Sürdürülebilir, istikrarlı bir ilaç pazarının olması ülkemiz için son derece önemlidir. İlaç endüstrisi ile devlet, güçlerini birleştirmeli ve ortak bir vizyon doğrultusunda bir eylem planı oluşturmalıdır.

